

www.foaia.hu

foaia@foaia.hu

www.facebook.com/foaiaromaneasca

Pret: 300 de forinți
Cu abonament: 130 de forinți

FONDAT ÎN 1951

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

ANUL LXX NR. 9

Vineri,
28
FEBRUARIE
2020

Baluri românești
la Aletea
și Chitighaz

(Pagina 5)

Portrete de elevi
de la școala românească
din Jula

(Paginile 6-7)

Mărțișor
cultural românesc
la Chitighaz

(Pagina 12)

Calendar ortodox

2 martie, luni, Sf. Sfințit Mc. Teodot; Sf. Mc. Isihie și Nestor (Canonul cel Mare, partea I; Începutul Postului Mare) (Zi aliturgică)
 3 martie, marți, Sf. Mc. Eutropie, Cleonic și Vasilisc (Canonul cel Mare, partea a II-a) (Zi aliturgică)
 4 martie, miercuri, Sf. Cuv. Gherasim de la Iordan; Sf. Mc. Pavel și Iuliana, sora lui (Canonul cel Mare, partea a III-a) (Post)
 5 martie, joi, Sf. Mc. Conon din Isauria; Sf. Mc. Conon Grădinarul, Sf. Mc. Iraida; Sf. Cuv. Marcu Pusnicul (Canonul cel Mare, partea a IV-a)
 6 martie, vineri, Sf. 42 de Mc. din Amoreea; Sf. Mc. Eufrosin; Aflarea Sfintei Cruci (Post)
 7 martie, sâmbătă, Sf. Mc. Ep. din Cherson: Vasilevs, Efrem, Evghenie, Capiton, Eterie, Agatodor și Elpidie (Sâmbăta Sf. Teodor – Pomenirea morților) (Dezlegare la ulei și vin)
 8 martie, duminică, Sf. Ier. Teofilact Mărt., Ep. Nicomidiei; Sf. Ier. Pavel Mărt.; Sf. Mc. Dometie (Dezlegare la ulei și vin). Duminica I din Post (a Ortodoxiei)

Bal românesc cu merinde la Bătania

Tradiționalul bal românesc de la Bătania va avea loc în ultima zi a acestei luni, pe 29 februarie. Organizat de Autogovernarea Românească locală, balul românesc se va ține la Casa de Cultură „József Attila” din oraș. Petrecerea bătăniienilor adună la un loc, în fiecare an, români din Ungaria, cât și din România pentru o seară de distracție. Muzica populară românească va fi asigurată de *Lucian Drăgan Jr* și orchestra sa din România. Petrecerea va începe la ora 19.00, cu un program artistic susținut de elevii Școlii Generale Române „Lucian Magdu” din Bătania și Ansamblul „Florile Mureșului” din Vladimirescu-Arad.

Sărbătoarea primăverii la Macău

Autogovernarea Românească și Asociația Românilor din Macău, organizează pe 29 februarie o întâlnire de mărtișor, intitulată „Sărbătoarea primăverii”. Evenimentul are loc la Restaurantul Kisbagoly din Macău de la ora 16.00.

Concurs tradițional de preparat cârnați, la Jula

Să „umplem” ziua împreună cu lucruri bune! – sub această lozincă organizează Autogovernarea de Românească din Jula un concurs de preparat cârnați. Evenimentul va avea loc în sâmbăta din 29 februarie 2020. Organizatorii asigură pentru fiecare echipă 7 kg de carne și 1 pachet de mațe, dar uneltele și condimentele necesare trebuie să și le asigure singuri fiecare participant.

Program se va desfășura cu începere de la ora 10.30, la Centrul Cultural Românesc din Jula.

Conferința „Caleidoscopul sufletului feminin”, la Timișoara

Facultatea de Litere, Istorie și Teologie a Universității de Vest din Timișoara, împreună cu Catedra de Limba și Literatura Română a Facultății Pedagogice „Juhász Gyula” din cadrul Universității din Seghedin și Departamentul de Litere al Facultății Teologice a Universității Emanuel din Oradea organizează vineri, 13 martie, cea de-a cincea ediție a Conferinței interdisciplinare „Caleidoscopul sufletului feminin”. Evenimentul va avea loc la Unversitatea de Vest din Timișoara, bulevardul Vasile Pârvan, nr. 4, sala 223.

Balul Mărtișorului la Jula

Balul de binefacere al Liceului și Școlii Generale „Nicolae Bălcescu” din Jula, intitulat „Balul Mărtișorului 2020”, va avea loc anul acesta în ziua de sâmbătă, 21 martie, la Centrul Cultural Românesc din Jula, cu începere de la ora 18.00. După un scurt program cultural oferit de elevii instituției, petrecerea va continua cu distracție. Biletele se pot rezerva sau procura la numărul de telefon al liceului: 06-66/463-161, sau personal la secretariatul instituției de învățământ.

Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Omul săptămânii

Gheorghe Șincai

Născut la 24 februarie 1822, la Jula, Teodor Papp a fost unul dintre cei mai importanți finanțatori ai studiilor superioare pentru tinerii români din Jula, din secolul XIX. După școlile elementare de la școala română din orașul natal, își continuă studiile la Preparandia din Arad, după care întreprinde studii juridice la Pesta. Între anii 1842–1850 a stat în capitala ungară, în acest timp fiind cantorul bisericii greco-românești de aici. După revoluția de la 1848, Teodor Papp ajunge în Beiuș, apoi în Lugoj. Ca ascultant la tribunalul din Lugoj a activat până în 1856. Părăsindu-și postul a început activitate de afaceri economice. După succesul financiar, în 1869 a cumpărat la licitație publică domeniul Kékes în comitatul Timișorului, iar în Lugoj a deținut patru case. Devenind om înstărit, Teodor Papp a ajutat cu donații cultura românească. A dat stipendii unor juriști talentați, a dăruit pentru mai multe biserici și școli.

Teodor Papp s-a stins din viață la Lugoj în 1887, fiind deshumat în 1902 și pus la odihnă veșnică în cimitirul ortodox din Jula (cartierul Orașul Mare Românesc).

În necrologul său apărut pe 9 octombrie 1887, în Gazeta Poporului din Timișoara, se scrie: „Numele lui cu litere de aur se va introduce în cartea binefăcătorilor neamului românesc, în care strălucesc nume ca a lui Emanuel Gojdu, Elena Ghiba Birta”.

Prin testament, Teodor Papp dispune despre înființarea unei fundații de burse intitulată „Fundația lui Teodor Papp”. Averea fundației se compunea din bunuri mobile și imobile. Fundația a sprijinit elevii și studenții români din Jula.

Poza săptămânii

Carnavalul de la Veneția a fost suspendat din cauza epidemiei de coronavirus, care lovește nordul Italiei

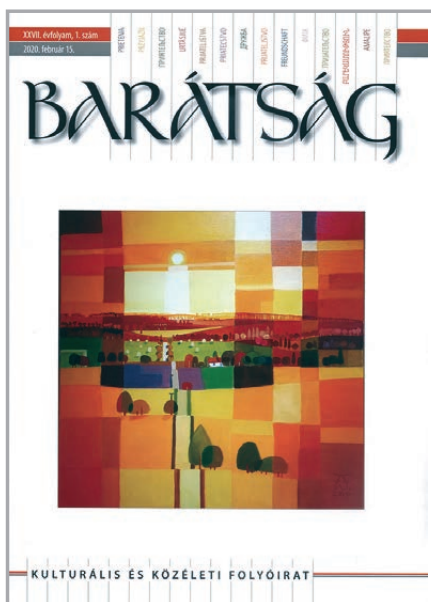
Pe copertă: Mărtișorul aduce primăvara
/ Sursa foto: Internet

Două evenimente românești importante într-un ziar de limba maghiară

Revista culturală „Barátság”, dedicată cunoașterii reciproce a naționalităților din Ungaria a publicat în numărul recent, apărut pe 15 februarie, două scrieri referitoare la comunitatea românească din țară.

Primul articol se referă la aniversarea a 70 de ani de la înființarea Liceului „Nicolae Bălcescu” din Jula, singura instituție de acest tip a românilor din Ungaria, care în noiembrie anul trecut a sărbătorit șapte decenii de existență. În cadrul evenimentului festiv au fost vernisate și două expoziții, una documentară și cealaltă din creațiile artistice ale unor foști absolvenți ai liceului românesc. Revista „Barátság” publică în întregime, cu fotografii de la eveniment, cuvântul de la vernisaj al doamnei *Emilia Martin*, etnograf și muzeolog român din Ungaria, în care prezintă cei nouă artiști și lucrările lor.

Tot de liceul românesc din Jula se leagă, într-un

fel, și cea de-a doua scriere cu temă românească din „Barátság”, care informează publicul cititor despre apariția, la sfârșitul anului trecut, a volumului bilingv „Medici cu rădăcini în Micherechi”. Majoritatea medicilor cu origini în satul Micherechi au învățat și absolvit la singurul liceu românesc din țară. Revista „Barátság” preia din carte cuvântul introductiv al *dr. Vasile Marc* și câteva din portretele medicilor cuprinși în volum.

Numărul actual al revistei „Barátság”, care pe copertă ne prezintă o pictură a unui artist de origine romă, Ferkovics József, cuprinde și alte scrieri foarte interesante pentru cei interesați de naționalitățile din Ungaria, cum ar fi articolul despre posibilitățile actorilor bilingvi din țară sau prezentarea trecutului Institutului de Cercetări al Slovacilor din Ungaria.

Revista „Barátság” poate fi citită și pe internet la adresa www.nemzetisegek.hu. **E.Ș.**

„Foto Magna” – expoziție internațională de fotografie la ICR Budapesta

Mărti, 3 martie, ora 19.00, la sediul Institutului Cultural Român la Budapesta (str. Izsó nr. 5, 1146 Budapesta XVII) va avea loc vernisajul expoziției internaționale de fotografie „Foto Magna”, în prezența curatorului *Gavril Țărmure*.

Expoziția cuprinde selecții din lucrările realizate în cadrul Taberei Internaționale de Fotografie de la Bistrița, parte dintr-un amplu proiect cultural al Fundației *Societatea de Concerte Bistrița*, și a fost parțial finanțată din Programul „Culture 2000”, al Comisiei Europene.

Sunt expuse lucrări ale unor importanți artiști fotografi din 15 țări, majoritari din România și Ungaria, printre care: *Ábel Szalontai, Alexandru Jugaru, Amer Kapetanovic, Cristina Irian, Bogdan Dragomir, Ana Alexandrescu, Andreea Machidon, Anca Collier, Carmen Ioniță, Francisc Mráz Ferkó, Zoltán Molnár, Anna Pál, Sári Ember, Ivan Blazhev, Matei Câlția, Maria Pecsics, Jelena Vemic, Natalia Sitcai, Tudor Stănică, Ioana Cârlig, Ivan Adamka, Imre Szabo* și alții.

Expoziția va fi deschisă până la data de 3 aprilie 2020 și se poate vizita zilnic între 10.00–13.00 și 15.00–17.00, sâmbătă și duminică închis.

Mărțișor literar la Budapesta

Centrul Cultural Pastoral Misionar Sfântul Vasile cel Mare, Asociația Femeilor Ortodoxe Române din Budapesta și Lectoratul Românesc ELTE Budapesta organizează evenimentul intitulat „Mărțișor literar”, cu prilejul zilei de 1 Martie și cu prilejul celei de a 170-a aniversări de la nașterea poetului Mihai Eminescu,

Din program: Recital de poezii eminesciene interpretat de copii din comunitatea românească din Budapesta; Scurte prezentări literare „Instantanee literare românești în Ungaria” de *prof. dr. Florin Cioban*, lector ELTE Budapesta; „Imagina creată prin traduceri în limba maghiară a poetului Mihai Eminescu” de *drd. Gabriela Elekes*.

Evenimentul va avea loc în ziua de duminică, 1 martie, ora 12.00, la Capela Ortodoxă Română din Budapesta (1075, strada Holló nr. 8).

„Méhkeréki gyökerű gyógyítók / Medici cu rădăcini în Micherechi”

La Editura NOI din Jula se mai poate cumpăra, în număr limitat, cartea recent apărută despre cei aproape 100 de medici cu rădăcini în satul Micherechi.

- Puteți cumpăra la fața locului la Editura NOI: **Jula, str. Gh. Dozza nr. 8.**
- Puteți comanda și prin telefon sau email. **+36/66-463-152**
foaia@foaia.hu
Prețul cărții este: 3000 Ft.

Adunarea Eparhială a Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria

Sâmbătă, 15 februarie, la Reședința Episcopală din Jula, sub președinția Preasfințitului Părinte Episcop *Siluan*, a avut loc ședința de lucru a Adunării Eparhiale a Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria. Ședința a fost precedată de Sfânta Liturghie Arhierescă și de slujba de „Te Deum”, săvârșite de Ierarh, împreună cu un sobor de preoți, în Catedrala Episcopală.

În cadrul lucrărilor, au fost prezentate Rapoartele de activitate la Sectoarele administrativ-bisericesc, cultural și financiar-economic ale Episcopiei din Ungaria, fiind înregistrată o bogată activitate desfășurată în condiții normale, precum și prezența statornică și binefăcătoare a Bisericii Ortodoxe Strămoșești în mijlocul credincioșilor dreptmăritori români din aceste părți.

Ierarhul a subliniat importanța temelor *Anului Omagial 2020*, dedicat „*Pastorației părinților și copiilor*” și „*Anului comemorativ al filantropilor ortodocși români*”, în contextul unei emigrații masive românești în ultimele zeci de ani, fapt care a dus nu doar la realizări materiale în viața acestora, ci și la multe probleme și provocări pentru familia creștină și mai ales pentru copii, iar Biserica Străbună se străduiește să își aducă aportul său pentru rezolvarea acestora, atât acasă, în Țară, cât și în rândul comunităților istorice românești din jurul granițelor, cu specificul lor și din Diasporă. Iar între membrii comunității românești din Ungaria, de odinioară, se numără și marele filantrop Emanuel Gojdu (1802–1870), binefăcătorul atâtor români din Ungaria și Transilvania, prin bursele acordate de Fundația care îi poartă numele.

Episcopia din Ungaria a continuat și în anul trecut activitatea și misiunea în rândul elevilor și tinerilor, prin ore de religie și tabere de iconografie, deoarece tinerii reprezintă prezentul și viitorul oricărei comunități.

Biserica a rămas, ca și până acum, un factor de echilibru și un suport spiritual important pentru toți credincioșii ei și în relație cu toate celelalte instituții românești din Ungaria.

Au fost înregistrate și anul trecut lucrări de restaurare, construcție și achiziționare, la biserici și parohii, cu sprijin din partea Statului Român, prin Patriarhie și Secretariatul de Stat pentru Culte de la București (lucrări edilitare, de reconstrucție și extindere la unul dintre imobilele de la Centrul Eparhial din Jula), sau a Statului Ungar, prin Ministerul Resurselor Umane și Fondul de Subvenții „Gabriel Bethlen” (achiziționarea și dotarea unei case parohiale noi la Bătania și lucrări de restaurare la bisericile din Bătania și Cenadul Unguresc). La biserica din Cenad, pe timpul desfășurării lucrărilor, în ultimele luni ale anului 2019, cu binecuvântarea și înțelegerea celor doi Ierarhi: a Preasfințitului Părinte *Lukijan*, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Sârbe din Ungaria și Administrator al Eparhiei Ortodoxe Sârbe de Timișoara și a Preasfințitului Părinte *Siluan*, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria și Locțiitorul Episcopiei Daciei Felix, sfintele slujbe s-au desfășurat în biserica ortodoxă sârbă, situată foarte aproape de cea română, aflată în restaurări.

Și în domeniul cultural, administrativ-bisericesc și misionar-pastoral, Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria a înregistrat multe activități, care au fost consemnate în Rapoartele de activitate prezentate.

Astfel, Biserica Ortodoxă Română și-a dovedit și de această dată prezența binefăcătoare și utilitatea în rândul comunității ortodoxe românești care trăiește în Ungaria.

Ca de fiecare dată, ședința de lucru s-a încheiat cu agapă comună, la care a continuat atmosfera de comuniune frățească românească.

Biroul de Presă al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria

Ce este postul?

Postul este o faptă de virtute, un exercițiu de înfrânare a poftelor trupului și de întărire a voinței, o formă de pocăință, deci mijloc de mântuire.

„Postul este înfrânarea de la toate mâncărurile sau, în caz de boală, numai de la unele, de asemenea și de la băuturi și de la toate cele lumești și de la toate poftele cele rele, pentru ca să fie milostiv Dumnezeu. Încă și pentru a ucide poftele trupului și a primi harul lui Dumnezeu...”

Postul este o faptă de virtute, un exercițiu de înfrânare a poftelor trupului și de întărire a voinței, o formă de pocăință, deci mijloc de mântuire. Dar este în același timp, și un act de cult, adică o faptă de cinstire a lui Dumnezeu, pentru că el este o jertfă, adică o renunțare de bună voie la ceva care ne este îngăduit, izvorâtă de iubirea și

respectul pe care îl avem față de Dumnezeu.

Postul este și un mijloc de desăvârșire, de omorâre a voii trupului, un semn văzut al râvnii și sârguinței noastre, spre asemănarea cu Dumnezeu și cu îngerii, care n-au nevoie de hrană. „Postul este lucrul lui Dumnezeu, căci Lui nu-I trebuie hrană – scrie Sf. Simeon al Tesalonicului. Este viață și petrecere înțelegătoare, pentru că îngerii sunt fără hrană. Este omorârea trupului, că acesta hrănindu-se, ne-a

făcut morți și izgonirea patimilor este postul, căci lăcomia întărește patimile trupului.”

(Învățătura de credință ortodoxă, Editura Doxologia, 2009, p. 317)

Baluri românești la Aletea și Chitighaz

Balul românesc cu merinde de la Aletea, cu anii și deceniile a devenit un eveniment cultural și distractiv, care atrage nu numai localnicii, ci și mulți oaspeți care sosesc chiar de la sute de kilometri de orașul bichișean. Anul acesta, balul s-a organizat de Autogovernarea de Naționalitate Română din Aletea pe 15 februarie, și ca de obicei atracția a început cu jocul dansatorilor localnici, înțregiți cu mulți dintre cei care au plecat din localitate, dar de obiceiurile plaiurilor natale nu s-au despărțit deloc.

La ora șapte, lumea a umplut până la refuz căminul cultural, care an de an găzduiește evenimentul, iar cei prezenți au așteptat cu sufletul la gură dansul inaugural, care este o adevărată demonstrație de forță a măiestriei dansatorilor din Aletea. Este un eveniment cutremurător de emoționant să vezi cam 50 de dansatori, de la 10 până la 80 de ani, jucând cu o trăire pe care merită s-o experimentezi și personal. După dansul inaugural, dansatorii localnici îi invită la joc pe oaspeții balului. Anul acesta, evenimentul a primit o culoare aparte și prin faptul că printre oaspeți s-au aflat și 35 de tineri etnografi din cele patru colțuri ale lumii, de la India până în Venezuela, și din Spania până în Iran, care au sosit la Aletea prin organizarea Catedrei de Etnografie a Universității din Seghedin, pentru a participa și pentru a experimenta o zonă folclorică unde tradițiile populare sunt încă vii.

Un alt moment deosebit al balului cu merinde de la Aletea a fost că printre dansatorii din Aletea am putut vedea un tânăr virtuos, pe *Mahovics Tamás junior*, cel care cu un dans din Aletea a câștigat locul al doilea la Concursul Național „Fölszállott a páva”. Un alt grup de dansatori a sosit de la Budapesta și a fost condus de doi dintre băieții renumitului cercetător de dans popular *Tímár Sándor*. În încheiere, neapărat trebuie să pomenim că atmosfera deosebită a fost întreținută de două orchestre, una sosită de la Macea, localitate din România înfățișată cu Aletea, iar cealaltă de la Bichișciaba, Ansamblul Talléros fiind compus din tineri muzicieni maghiari îndrăgostiți de tradițiile aletene.

*
În seara zilei de 22 februarie, la Casa de cultură din Chitighaz s-a desfășurat tradiționalul Bal românesc cu merinde. Această denumire provine de la faptul că sătenii respectă tradiția de demult și vin la petrecere fiecare cu bucate de acasă, atât mâncare, cât și băuturi sau prăjituri tradiționale.

La evenimentul organizat de Autogovernarea Românilor din Chitighaz au participat printre românii sosiți la petrecere și consulul general al României la Jula, *Florin Vasiloni*, *Gheorghe Cozma*, președintele Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria, *Emese Tripon*, primarul localității Chitighaz, *Erika Borbely*, director al Școlii românești din Chitighaz și președinta autogovernării românești, *pr. Florin Olteanu*, preotul ortodox din localitate și alți reprezentanți de instituții din comuna Chitighaz. Balul a cuprins la început un moment artistic asigurat de către dansatori din localitate, membrii ai Ansamblului Păstrătorilor de Tradiții, dar și membrii ai Școlii de Artă Kaláris din Chitighaz. O formație românească din Vărșand (jud. Arad) a întreținut atmosfera la acest bal, în frunte cu solistul *Ioan László*.

Șt. C. – A.B.

Festivalul obiceiurilor de nuntă la Pocei

Sâmbătă, 7 martie, în localitatea Pocei, din Bihorul unguresc (jud. Hajdú-Bihar), va avea loc cea de-a XIII-a ediție a Festivalului Obiceiurilor de Nuntă. Gazdele acestei manifestări sunt primăria localității și Autogovernarea Românească din Pocei. La eveniment, pe parcursul întregii zile va fi reprodus tabloul unei nunți de odinioară, de la chemarea la nuntă, până la petrecerea propriu-zisă, cu tradiția plecării mirelui după mireasă, rolul nașilor în acest peisaj, al vornicului, etc.

Portrete de elevi de la școala din Jula

Cristina Juhász, eleva pentru care cititul este pe primul loc

Cristina Juhász este un copil bun, modest, cu bun simț și multă politețe. Este elevă în clasa a 8-a la Școala generală „Nicolae Bălcescu” din Jula. La școală este foarte sânguincioasă, în toți cei opt ani de studii a fost eminentă, iar pasiunea ei cea mai mare este cititul. Provocând-o la un interviu m-a întâmpinat la școală cu un aer timid, emoționată, dar și bucuroasă de interesul arătat pentru ea, de faptul că povestea ei va apărea în ziar.

— Participi la foarte multe concursuri, mai ales la cele de limba română, și de fiecare dată când te văd pe la un concurs sau în pauze, tu citești...

— Într-adevăr, citesc foarte mult, îmi place nespus să citesc. Am citit toate cărțile din bibliotecă care sunt pentru vârsta mea. Îmi place să citesc și cărți mai vechi, dar și pe cele moderne. Și da, particip la multe concursuri, pentru că îmi place să concurez, iar în anumite lucruri sunt chiar foarte bună. De exemplu, particip la concursuri de poezie și proză, la concursuri de limbi străine, etc. La concursul de înot nu prea mă pot lăuda că a fost excelent, am ieșit odată pe locul doi, dar de aceea că nu am avut concurenți mai tari decât mine, de altfel la înot nu pot spune că sunt foarte super.

— Ultimul concurs de anul acesta?

— Ultima încercare este cea de la olimpiada OATV, proba scrisă, dacă reușesc, voi merge mai departe, dar încă nu știu rezultatul. La concursul de engleză județean m-am clasat pe locul 10, dar m-am bucurat pentru că am avut un punctaj foarte bun.

— Ce anume îți place să citești?

— Actual am două cărți preferate, „Éhezók viadala” și „Percy Jackson”, o carte despre mitologia greacă, dar îmi place mult „A láthatatlan ember” de la Gárdonyi Géza, și mulți alți scriitori maghiari, Jókai Mór și toate volumele care le-am primit la școală ca lectură obligatorie. Mie toate mi-au plăcut...

— Citești și colegii tăi? Se mai citește printre tinerii de vârsta ta?

— La mine în clasă se citește sigur. Poate este clasa mea mai specială pentru că la noi mulți citesc. În afară de mine, două colegi mai citesc foarte mult, dar citesc și alți colegi.

— Mai ai și altă pasiune în afară de citit?

— Merg la înot, dar cititul este pe primul loc.

— Deprindere față de artă nu ai moștenit de la bunicul tău, Ștefan Oroian, care este un artist plastic renumit?

— Nu desenez rău, dar nu pot spune că știu, însă sora mea mai mică, desenează mai bine.

— Ce planuri ai pentru viitor, pentru că fiind elevă în clasa a 8-a trebuie să știi deja unde mai departe?

— Mama mea a învățat aici la Liceul românesc „N. Bălcescu” din Jula, bunicii mei au fost profesori în această instituție, familia mea sunt familie română așa că și eu am vrut să învăț limba română, iar după ce termin școala generală voi rămâne mai departe aici la liceu. Din clasa întâi până acum am fost eminentă, doar o medie de 4 am avut până acum, la educație fizică, în rest cinci pe linie. Eu așa simt că sunt o elevă bună, dar îmi și place foarte mult să învăț. Nu știu dacă o să-mi reușească, dar mi-aș dori să devin medic stomatolog.

Cristina spune că nu a fost nevoie de prea mult studiu în afara orelor de la școală, pentru că mare parte din materie a asimilat-o din clasă.

— Nu pot spune că mi-am alocat foarte mult timp pentru învățat, deoarece am reușit să asimilez informația în clasă, iar mai apoi, acasă, doar repetam lecțiile. Faptul că am învățat la timp a reprezentat mai apoi un beneficiu pentru mine. Țin să le mulțumesc pe această cale doamnelor profesoare care m-au susținut pe parcursul celor opt ani de studiu. Fără dumnealor, fără îndrumarea lor atentă, nu aș fi reușit să fac performanță. Și, pentru că bazele unui viitor de succes se pun încă de mic copil, țin să îmi exprim toată aprecierea pentru părinții mei. Le mulțumesc pentru toată susținerea și pentru toate sfaturile pe care mi le-au oferit și, totodată, pentru eforturile pe care le-au depus pentru ca eu, astăzi, să fiu un om mai bun, a mai mărturisit Cristina.

Hunor Szabó, un elev pasionat de teatru

Sensibil, creativ, muncitor și pregătit să dea măsură întregului efort, elevul Hunor Szabó, elev în clasa a 7-a la școala generală din Jula, reprezintă un real exemplu pentru generația lui. Cu note maxime, Hunor, nou venit la școala din Jula, este originar din România, din satul Vânători, o mică localitate la aproximativ 30–40 de km de orașul Jula, a dovedit că se poate, iar pentru a reuși e nevoie de o pregătire temeinică. Zi de zi se dedică studiului pentru a obține acele rezultate notabile, care să-i confirme în mod oficial valoarea.

— Am venit să învăț în această școală în luna septembrie a anului trecut. Eu vin din România, satul Vânători, județul Arad, și împreună cu părinții mei am hotărât să mă înscriu aici pentru că am mult mai multe posibilități decât la mine acolo în sat. Sunt aici doar de câteva luni, dar pe lângă școală fac cursuri de înot și particip la foarte multe cercuri extrașcolare. Mă bucur de posibilitățile pe care mi le oferă această școală, acest oraș, mă bucur de colegi și de tot ce este nou pentru mine. În urmă cu doar câteva săptămâni s-a înscris aici un alt sătean de-al meu, care mi-a fost în România coleg de clasă și acum suntem iar colegi. De altfel, locuiesc în cămin și suntem și colegi de cameră.

Portrete de elevi de la școala din Jula

— Din cele spuse de tine consider că te-ai integrat bine aici. Ce înseamnă pentru tine această schimbare, luând în considerare faptul că ai început în septembrie 2019 o experiență cu totul nouă?

— M-am integrat foarte repede la școală, dar în primul rând acest lucru se datorează colegilor mei de clasă, care m-au primit cu brațele deschise, toți sunt prietenoși, iubitori și se ajută unii pe alții. Profesorii au fost atenți cu mine, mă simt fericit aici.

— Are un renume școala aceasta în satele din România, apropiate de grădiniță?

— Este renumită în zonă, pentru că este o școală bună și este bilingvă. Eu mi-aș dori să învăț mai departe aici în Ungaria, dar faptul că la școală învățăm și limba română mă ajută pentru când mă voi întoarce în țară. În România am făcut șase clase la școala maghiară, pentru că suntem maghiari, dar am învățat și limba română.

— Profesorii tăi te apreciază pentru rezultatele obținute în acest timp scurt, pentru energia pozitivă cu care ai început anul școlar, dar și pentru celelalte calități creative de care ai dat dovadă. Ne povestești puțin despre ceea ce faci?

— Fac dansuri populare aici în școală, ținute de profesorul Ioan Nedro, dirigintele meu. Particip la teatrul de amatori al școlii. În urmă cu vreo trei ani am jucat la Budapesta într-un teatru. La Teatrul Jókai din Bichișciaba am început să joc teatru în piesa „Egri csillagok”, care a avut premiera recent, pe scena teatrului din Bichișciaba. Sunt și membru în Clubul Artiștilor din Jula în cadrul căruia avem un grup de teatru în care participăm trei elevi din clasă de la mine. De când sunt aici la școala din Jula am participat deja la câteva concursuri. La concursul de poezie „Lucian Magdu” din Bătania am luat locul I. În România am participat aproape la toate concursurile posibile, la care am și avut rezultate bune. Nici rezultatele mele la învățătură nu sunt rele, eu pot spune că sunt mulțumit de mine, pentru că am

încheiat aici primul semestru cu note maxime, și pe deasupra am primit și lauda directorului. Printre materiile preferate cel mai mult îmi place matematica, limba și literatura maghiară. Ca pasiune cred că va rămâne în continuare teatrul, pentru că foarte mult îmi place pe scenă, iar dacă voi fi mare, cred că voi fi actor. Îmi plac și tot felul de lucruri creative, în care mă implic de fiecare dată cu plăcere. A.B.

INVITAȚIE

Vă așteptăm cu mult drag la

ZIUA PORȚILOR DESCHISE

organizată în ziua de 26 martie (joi) 2020, între orele 8-12,
la Liceul, Școala Generală și Căminul de Elevi Românesc N. Bălcescu

Programul zilei

7³⁰ – 7⁵⁰ sosirea părinților și copilașilor
8⁰⁰ – 11⁰⁰ asistare la ore pe baza orarului de mai jos
11⁰⁰ workshop
vizitarea instituției

clasa	1/a	1/b	2.	3/a	3/b	4.	5/a	6/b	7/b
8 ⁰⁰ – 8 ⁴⁵	mediul înconjurător Szabó Jánosné	matematică Bányai Tiborné	limba română Kóráiné Cséffán Tünde			matematică Bokáné Gombos Emília			
9 ⁰⁰ – 9 ⁴⁵	limba română Szabó Jánosné	limba maghiară Bányai Tiborné	matematică Kóráiné Cséffán Tünde	limba maghiară Száva Mihályiné	matematică Ruzsáné Gombos Éva	limba maghiară Bokáné Gombos Emília			
10 ⁰⁰ – 10 ⁴⁵			educație fizică Baktai Ferencné Berényi Tibor				limba engleză Szántó József	limba română Szöllősiné Kondoros Beáta	matematică Jova Andrei

Cele 8 biserici românești care fac parte din patrimoniul UNESCO

Opt biserici românești rurale fac parte din patrimoniul mondial UNESCO. Au fost construite între secolele al XV-lea și al XVI-lea, au pereții acoperiți cu picturi în frescă autentice, sunt bine conservate și sunt considerate capodopere inspirate din arta bizantină.

Biserica „Tăierea Capului Sfântului Ioan Botezătorul” din Arbore

A fost construită în 1502 și se află în satul sucevean Arbore. Se remarcă printr-o pictură murală exterioară superbă. A fost inclusă în patrimoniul mondial UNESCO în 1993. Se află de-a lungul drumului național DN2K, care leagă orașele Milișăuți și Solca din județul Suceava. Deși a trecut prin mai multe perioade de distrugere, picturile și-au păstrat frumusețea cu ajutorul restauratorilor care au intervenit în mai multe perioade.

Biserica „Adormirea Maicii Domnului și Sfântul Gheorghe” din Mănăstirea Humorului

A fost construită în 1530 și este împodobită atât la interior cât și la exterior cu picturi în frescă. Din cauza intemperiilor, mai ales în partea nordică, pictura a fost deteriorată. Însă, în cea mai mare parte se poate admira unitatea de tonalitate cromatică datorită predominanței diferitelor nuanțe de roșu.

Biserica „Buna Vestire” din Vatra Moldoviței

Arhitectura este inspirată din arta bizantină și gotică. Este un stil arhitectural care s-a consacrat în perioada lui Ștefan cel Mare. În una dintre picturi este înfățișat ctitorul Petru Rareș, împreună cu familia sa. Impresionantă este pictura exterioară, care s-a păstrat foarte bine, mai ales în partea sudică. Istoricii cred că pictura a fost realizată de zugrăvi coordonați de pictorul de curte al lui Petru Rareș, Toma de la Suceava.

Biserica „Înălțarea Sfintei Cruci” din Pătrăuți

A fost ctitorită în anul 1487 de către domnitorul Ștefan cel Mare în satul Pătrăuți din Suceava. Este considerată cea mai veche biserică ctitorită de domnitorul moldovean. Deasupra ușii de intrare se află o pisanie în limba slavonă cu următorul text: „Io Ștefan Voievod, fiul lui Bogdan Voievod, a început a zidi acest hram în numele cinstitei cruci...”. Atât la interior, cât și la exterior, ca și în cazul celorlalte biserici, impresionează picturile.

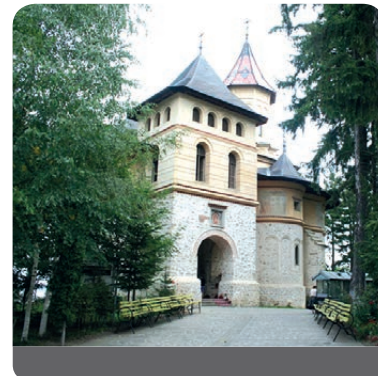
Biserica „Sfântul Nicolae” din Probota

A fost construită în 1530 de către domnitorul Petru Rareș. Apoi, după moartea domnitorului, soția acestuia, împreună cu cei trei copii, au închis biserica cu un zid gros și trei turnuri de apărare ceea ce a făcut-o să semene cu o mică cetate medievală. Mănăstirea de la Probota a fost gazdă pentru patru mitropoliți cărturari ai Moldovei, printre care Grigore Roșca, Gheorghe Movilă, Teodosie Barbovschi și Dosoftei Bărilă.

Biserica „Sfântul Gheorghe și Sfântul Ioan cel Nou” din Suceava

A fost construită între anii 1514 și 1522, în orașul Suceava. A îndeplinit o perioadă rolul de reședință mitropolitană a Moldovei. Una dintre cele mai ample restaurări a avut loc între anii 1898 și 1910, când arhitectul austriac Karl Romstoffer a curățat picturile interioare de fum și le-a împropătat, a înlocuit ramele ferestrelor și a retencuit fațada, iar acoperișul a fost reparat.

Biserica „Sfântul Gheorghe” din Voroneț

Este supranumită și „Capela Sixtină a Estului”. Este una dintre puținele biserici și monumente de arhitectură religioasă care și-au păstrat forma inițială. Pictura din interior datează, în cea mai mare parte, din vremea lui Ștefan cel Mare (1496), iar pictura exterioară este din timpul domniei lui Petru Rareș. Cea de afară este considerată la un nivel artistic foarte înalt și este considerată cel mai reușit ansamblu al artei feudale moldovenești.

Biserica „Învierea Domnului” din Sucevița

A fost construită între anii 1583 și 1586. Are o arhitectură care îmbină elemente de artă bizantină și gotică, la care se adaugă elemente de arhitectură ale vechilor biserici de lemn din Moldova. Pictura murală reprezintă narațiuni biblice din Vechiul și Noul Testament și este considerată de mare valoare.

(Sursa: ideipentruvacanta.ro)

Scurt istoric

Ordinul și medalia „Meritul Cultural”

Încă din prima jumătate a secolului al XIX-lea au apărut, în diverse state europene, medalii „pentru cultură și artă”, dintre care unele aveau chiar denumirea de *Bene Merenti* (Vatican, 1820; Hohenzollern-Sigmaringen, 1860; Saxonia ș.a.).

Preluând acest model, domnitorul Carol I a dorit, la rândul său, să instituie o astfel de medalie; restricțiile impuse de Poarta Otomană privind instituirea decorațiilor l-au determinat pe domnitor ca primele astfel de medalii să le confere cu titlu personal, ca simple medalii fără toartă și panglică. Abia în 1876, prin Decretul nr. 414, se instituie medalia „*Bene Merenti*”, care urma să răsplătească meritele în domeniul artelor, științelor, industriei, agriculturii, cu alte cuvinte în toată sfera de activitate civilă. Medalia avea două clase.

Peste un sfert de secol, la inițiativa lui Spiru Haret, ministrul educației la vremea respectivă, începând din 1898 și până în 1906, au fost instituite o serie de medalii, organizate pe câte două clase fiecare, numite *Răsplata muncii pentru învățământul primar*, *Răsplata muncii pentru învățământul secundar*, *Răsplata muncii pentru învățământul profesional*, unificate, în 1906, într-o singură decorație, medalia *Răsplata muncii pentru învățământ*. Tot în 1906 a fost instituită și medalia *Răsplata muncii pentru Biserică*. Toate aceste medalii au fost în uz și au răsplătit meritele avute în domeniul artelor, științelor, literaturii, muzicii, în propășirea și modernizarea agriculturii și a întreprinderilor industriale precum și pe cele din domeniul educației naționale și a cultelor până în 1931, când regele Carol II instituie ordinul și medalia „*Meritul Cultural*” prin Decretul Regal nr. 2680, completat prin Decretul Regal nr. 2684. Ordinul era organizat pe patru grade care, în ordine descrescătoare, erau: Comandor, Ofițer, Cavaler clasa I, Cavaler clasa a II-a; medalia avea două clase. Aceste distincții, identice ca formă, primeau panglici diferite în funcție de domeniul de activitate pentru care se confereau și care erau:

- a) litere și opere literare;
- b) știință teoretică și practică;
- c) artă, muzică, teatru;
- d) opere de cultură generală și ocrotirea culturii;
- e) culte;
- f) școală;
- g) cercetășie, educație fizică și sport;
- h) opere sociale.

Ordinul se putea conferi celor care „se disting în cultură, fac fală României și umanității prin opere de creație”, în timp ce medalia se acorda pentru „deosebita sârguință” depusă în diversele domenii de activitate precizate de categoriile amintite. Primele trei grade ale ordinului aveau un număr limitat de membri și, pentru prima și singura dată în cadrul sistemului românesc de distincții, și numărul cetățenilor străini care puteau fi decorați era limitat, chiar dacă această limită numerică era mai mult decât dublă față de cea fixată pentru cetățenii români. Cetățenii români care puteau primi gradul de Comandor varia de la 10 (categoria c) la 30 (categoriile e și f), restul categoriilor având câte 20; pentru gradul de Ofițer, limitele erau de la 30 la 100, pentru aceleași categorii ca cele amintite mai sus, restul având câte 60, iar la Cavaleri clasa I, cifrele varia de la 120 la 300, cu majoritatea categoriilor de câte 200. Medaliiile și gradul de cavaler clasa a II-a din toate categoriile nu aveau număr limitat prin lege.

Însemnul ordinului „*Meritul Cultural*” era o cruce cu brațele egale, confecționată din argint, emailată albastru-violet; pe centru, era un medalion metalic care avea efigia regelui Carol II, purtând caschetă, și, marginal, numele și titulatura sa, totul înscris într-o cunună din frunze de lauri. Pe revers, în medalionul înconjurat de cununa de lauri, era scrisă deviza decorației: „PRIN CULTURĂ LA LIBERTATE”. Cele trei grade superioare erau surmontate de câte o coroană regală și erau aurite; gradul de cavaler clasa a II-a nu avea coroană și era în culoarea naturală a argintului. Medalia era circulară, avea efigia suveranului și titulatura sa pe avers, precum și deviza distincției, pe revers. Din 1941, pe avers

este redată efigia noului suveran, regele Mihai I, cu capul descoperit, în rest, decorația rămânând neschimbată.

Ordinul și medalia „*Meritul Cultural*” au funcționat în condiții „normale” mai puțin de un deceniu; chiar dacă ele s-au acordat și în timpul războiului precum și în primii doi ani de după încheierea acestuia, numărul celor decorați a fost destul de mic și, pe ansamblu, la desființarea decorației, numărul vacanțelor la toate categoriile era încă foarte mare.

*

După aproape două decenii de la încetarea existenței unei distincții specifice pentru cultură, prin Decretul nr. 738 din 7 octombrie 1966 este instituit din nou un ordin și o medalie „*Meritul Cultural*”; ordinul era organizat pe 5 clase și medalia pe două clase, ambele acordându-se pentru „contribuția deosebită în domeniul literaturii, artei și culturii”. Nu exista limită numerică de conferire pentru nici o clasă. Însemnul ordinului era o stea cu 8 raze, emailate alb, care au între raze câte o steluță din metal; în centrul stelei era un medalion purtând ștanțată o făclie arzând. Clasele sunt diferențiate prin culoarea medalionului: la clasa I, el era aurit, la clasa a II-a, era argintat, la clasa a III-a, avea culoarea oțelului oxidat, la clasa a IV-a, era de culoare argintie și stelulele dintre raze erau de dimensiuni mai mici, la clasa a V-a, medalionul avea culoarea bronzului oxidat. Trebuie spus că, din cauza calității execuției (dar și conceptual!), de cele mai multe ori diferitele clase se confundau extrem de ușor. Medalia „*Meritul Cultural*” era circulară, cu bordura ușor proeminentă, având pe avers făclia arzând, înscrisă într-o cunună de lauri, iar pe revers titulatura; panglica era portocalie, străbătută central de 1 sau 2 dungi verzi, în funcție de clasa medaliei. Mai ales în primul deceniu după instituire, decorația s-a acordat cu destulă „larghețe”.

*

Fără a fi abrogată formal, ca nici una dintre decorațiile aflate în uz la sfârșitul anului 1989, nici Ordinul și Medalia „*Meritul Cultural*” nu au mai fost acordate după 1990. Prin Legea nr. 29/2000, această distincție specifică este reînstituită și, conform noului sistem de decorații al României, gândit ca un tot unitar, noul ordin are 4 grade la fel ca toate ordinele civile sau militare pe domenii de activitate, iar medalia trei clase.

Spre deosebire de primul ordin cu acest nume, s-a renunțat la existența departajării pe două clase a gradului de Cavaler și, peste Comandor, s-a creat gradul de Mare Ofițer. Numărul persoanelor care pot fi decorate este limitat pentru toate gradele ordinului și pentru clasa I a medaliei. S-a preluat atât forma generală a însemnelor din 1931 cât și principiul departajării decorației pe diverse categorii specifice, fiecare cu o anumită panglică și cu un număr deosebit de membri. Față de ordinul „*Meritul Cultural*” din 1931, care includea printre categoriile sale învățământul, sportul și tot ce însemna cercetare științifică, indiferent de domeniul abordat, la noua distincție aceste domenii au fost eliminate, învățământul și sportul având propriile lor distincții, echivalente ierarhic, iar la categoria de „cercetare” rămânând numai cea ce este legat direct de domeniile culturale, cercetările științifice efectuate în domenii care au proprii distincții specifice, urmând a fi onorate cu acele decorații. Mergând tot pe principiul general al noului sistem de decorații, spre deosebire de regulamentul ordinului din 1931, nu există limită numerică pentru decorațiile conferite cetățenilor străini. Considerându-se că **talentul**, element esențial al creației culturale, nu este neapărat un rezultat al absolvirii unor forme de învățământ superior, legiuitorul a hotărât că atât ordinul cât și medalia se pot acorda fără diferență de studii.

(Informații preluate de pe pagina de internet a Președinției României, la capitolul „Cancelaria Ordinilor”.)

Ceramica de Saschiz, folosită de o parfumerie de lux franțuzească

Ceramica albastră de Saschiz, unică în lume, obținută prin tehnica sgraffito, specifică zonei mureșene, va fi folosită de prestigioasa casă de parfumerie franțuzească Fragonard la crearea de recipiente. Astfel, ceramica de Saschiz va figura în magazinele și în albumul prestigioasei case de parfumerie Fragonard, care va dedica anul 2021 României, rela-tează Agerpres.

Tehnica prin care se obține ceramica albastră de Saschiz a fost abandonată pe la mijlocul anilor 1700, dar a fost resuscitată în 2015.

În cadrul unui parteneriat pe care celebra casă de parfumerie o are cu „La blouse roumaine”, în magazinele Fragonard din Franța vor exista

colecții vestimentare, accesorii și obiecte artisanale provenite din România, mare parte dintre acestea fiind realizate de artizani români.

„A fost o surpriză la început de an să primim vizita celor de la Fragonard, intermediată de Andreea Tănăsescu de la *La blouse roumaine*, în intenția de a promova produsele românești. Cei de la Fragonard ne-au ales pe noi cu ceramica de Saschiz ca fiind ceva absolut autentici. Fragonard e o companie de parfumerie din 1927, interesant este nu doar că fac parfumerie, ci că le distribuie într-un mod foarte interesant și au o componentă de marketing care îi ajută și pe alții. Aleg în fiecare an câte o țară, le promovează produsele și fac câte un parfum în cinstea acestei țări. Eu le-am sugerat să facă un parfum cu miros de flori sălbatice, pentru că dacă România are ceva extraordinar, asta constă în pajiști și în flori de câmp. E unic în lume acest atribut de biodiversitate al României”, a declarat reprezentantul pe Dezvoltarea Afacerilor Agricole în cadrul Fundației ADEPT din Saschiz, Ben Mehedin.

Integramă

BAZIN

Distins (fam.) Ajutor de ospătar	Costum de bal mascat Camara-deresc	Diplomă de studii			
A ademeni Sărac					
Bine! Parâmă					
			Copăcei Pășune	Sfârșit de vertij! Atmosferă	Ireproșabili
Doi roman Deformate	Circulații de aer Dau ajutor la demonstrație				
					Îmbibat cu un lichid
În colet! Carte de valoare		Galbenă lucitoare Bijuterie pe deget			
	Regina frumuseții Lungimi britanice			Neom fără inimă! Macagiu	
	Monedă japoneză Numai		Neghiob (pöp.) Grămatic		
		Chioșc public Poet elin			
Plină de apă Verbali				Aceea Cap de gâscă!	
			Agricol		
Verzi în deșert A lua de jos					Cutie!

Dezlegarea acestei integrame o găsiți în numărul următor!

Glume

Maria se hotărăște să-i spună lui Ion că vrea să divorțeze. Vine Ion acasă.

Maria: — Ioane, am o veste proastă să-ți spun.

Ion: — Eu am o veste bună.

Maria: — Spune tu primul.

Ion: — Am câștigat la loto o grămadă de bani.

Maria: — Am ars cârnații...

Astăzi m-am dus să sar cu parașuta. Mare greșeală...

În caz că nu știți, la primul salt nu te lasă singur, te leagă cu un ham de un tip și trebuie să sari cu el... În fine, tipul își leagă hamul de mine, tragem aer în piept și sărim.

După vreo două minute mă întrebă: „Și, de cât timp ești instructor?”

La granița cu Iugoslavia se întâlnesc un câine și o pisică. Câinele tocmai venea în România în vreme ce pisica tocmai pleca.

— De ce pleci din România?, întreabă câinele.

— Nu mai pot. Aici toată lumea trage mîța de coadă. Dar tu de ce vrei să trăiești aici?

— Pentru că am auzit că aici se duce o adevărată viață de câine.

— Care este cea mai mare dorință a dumneavoastră, a chelnerilor? întreabă un reporter, în cadrul unui interviu.

— Clienții să mănânce acasă, iar bacșișul să-l trimită prin mandat postal.

În cabinetul medicului intră un tip. Se împiedică de prag, cade, își rupe mâna, se lovește cu capul de muchia unui scaun, își sparge nasul și doi dinți, după care abia ridicându-se se apropie de masă:

— Doctore, eu de fapt intrasem să întreb dacă lucreți și sâmbăta.

Dezlegarea integramei din numărul anterior

Cuvinte: R; V; V; C; M; NAVIGATORI; MOTOTOLIT; RACA; APOLO; SI; AM; RAL; II; APASA; O; TACUTI; RG; FAT; SUTARI; I; AMIRAL; C; URSI; ARACI; IATA; ITA; DO; OVA; URA; LUMANARAR; FINAL; PASI; TUN; LATIN.

RECOMANDĂRILE
NOASTRE– lectură, teatru,
film, internet

Teatru

16 reprezentații, în martie,
la Teatrul Clasic
„Ioan Slavici” Arad

Luna martie debutează, la Teatrul Clasic „Ioan Slavici” Arad, cu opt zile de comedie și continuă cu o selecție de opt spectacole care s-au bucurat de succes de fiecare dată când s-au jucat.

PROGRAM LUNA MARTIE
2020 1 – 8 martie 2020 –
Săptămâna comediei

Marți, 10 martie 2020,
ora 19,00 – Sala 30 / 3
„Giulia / Singură acasă” – adaptare după Dario Fo și Franca Rame
One woman show cu Angela Petrean Varjasi

Joi, 12 martie 2020,
ora 19,00 – Sala mare
„[Ză] Pes@ăruș” după A.P.Cehov

Sâmbătă, 14 martie 2020,
ora 19,00 – Sala Studio
„Totul despre femei” de Miro Gavran, Distribuția 1

Duminică, 15 martie 2020,
ora 19,00 – Sala Studio
„Trei surori” de A. P. Cehov
Spectacol realizat în urma workshop-ului din cadrul ediției a treia a Laboratorului de Teatru DENS, septembrie 2018

Joi, 19 martie 2020,
ora 19,00 – Sala mare
„Scufița Verde” de Claudiu Sfirsi Lăudat

Duminică, 22 martie 2020,
ora 19,00 – Sala Studio
„Tatăl” de Florian Zeller

Marți, 24 martie 2020,
ora 19,00 – Sala 30 / 3
„Bagajul cu oameni” după „The search for signs of intelligent life in the universe” de Jane Wagner
One woman show cu Diana Ioana Licu

Duminică, 29 martie 2020,
ora 19,00 – Sala Mare
„Anonimul venețian” de Giuseppe Berto

O VOCE ROMÂNEASCĂ

– viața și tradițiile românilor
din Ungaria

2 MARTIE (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: De dor și drag – emisiune de muzică populară realizată de Zoe Fuicu (Radio Timișoara) 17.55: Încheiere

3 MARTIE (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Leacuri și credințe / Gabriela Rusu Păsărin 17.30: La ceas de taină 17.55: Încheiere

4 MARTIE (Tiberiu Boca)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.20: Clubul suporterilor 17.55: Încheiere

5 MARTIE (Ștefan Crăsta)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.20: Revista presei 17.30: Reportaje, interviuri 17.55: Încheiere

6 MARTIE (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Sport 16.25: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.15: EU aleg România – Istoria românilor în 100 de momente esențiale 17.25: Izvoarașul – Revistă de etnografie și folclor 17.55: Încheiere

7 MARTIE (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al celor neoprotestante 16.20: File de calendar 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: De dor și drag – emisiune de folclor realizată de Daniela Băcilă / Radio Timișoara 17.55: Încheiere

8 MARTIE (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă ecumenică 17.00: File de calendar 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

O VOCE ROMÂNEASCĂ –
EMISIUNE RADIOFONICĂ
ÎN LIMBA ROMÂNĂ

Zilnic între orele 16.00–18.00 pe undele medii cu frecvențele de 873 kHz și 1188 kHz. Pe internet la adresa: <http://www.mediaklikk.hu> (în direct la „Élő műsor/Nemzetiségi rádió”) sau în arhivă la adresa <http://www.mediaklikk.hu/musor/roman>

Contact:

MTVA Studioul din Seghedin
6722, Blv. Kossuth Lajos nr. 29.
Tel.: +36-62/549-201; +36-62/333-766
e-mail: roman@radio.hu

Abonați-vă la
e-FOAIA
la prețul
de anul trecut!

„E-Foaia” este varianta electronică a „Foi” tipărite. Cititorii „E-Foi” vor avea avantajul că vor putea citi paginile revistei în color și cu o zi mai devreme decât ceilalți abonați. „E-Foaia” cuprinde și acele articole și fotografii, care în ediția online nu apar. „E-Foaia” este realizată în format PDF și poate fi citită cu programul gratuit Adobe Reader, cu ajutorul căruia puteți să căutați expresii sau conținuturi, dar puteți și printa toată revista.

Abonamente la „E-Foaia”:

3 luni – 1200 ft

6 luni – 2000 ft

12 luni – 3500 ft

CUVÂNTUL SĂPTĂMÂNII

dexonline

Dicționare ale limbii române

OPUS, *opusuri*, s. n. (Muz.) Indicație folosită pentru numerotarea lucrărilor unui compozitor. Piesă muzicală a unui compozitor care poartă această indicație. [Abr.: op] – Din fr. *opus*, germ. *Opus*.

UMOR

Nu arată prea bine,
dar în sfârșit copiii
sunt atenți la ore...

ecranul
nostru

miercuri, 4 martie, Duna TV, ora 7.10

miercuri, 4 martie, Duna World, ora 13.50

Coregraful Viorel Nistor lucrează din 1972 la Centrul Cultural Județean Arad. La câțiva ani după ce se mută în orașul de pe malul Mureșului, descoperă dansurile românești de peste graniță, și în 1975 ajunge prima dată la Micherechi, Chitighaz și Aletea. În anii '80, relațiile lui cu dansatorii români din Ungaria se întrerupe, dar după Revoluție revine în satele românești din Ungaria și publică două cărți, două studii despre dansurile din Aletea și Micherechi. Este unul dintre foarte puțini specialiști care s-a interesat de tradițiile de dans ale românilor din Ungaria. În ciuda eforturilor lui, acestea nu sunt cunoscute nici astăzi în țara-mamă.

Realizator: Tiberiu Boca

ADRESE UTILE

REPREZENTANȚE

Uniunea Culturală a Românilor
din Ungaria (UCRU)

5700 Julia, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Președinte: Marius Maghiaru

E-mail: uniuneaculturala@gmail.comWebsite: www.romanul.hu

Autoguvernarea pe Țară
a Românilor din Ungaria (AȚRU)

5700 Julia, str. Eminescu nr. 1

Tel./fax: (+36-66) 463-951

Președinte: Gheorghe Cozma

E-mail: atru@globonet.huWeb: www.atruroman.hu

MISIUNI DIPLOMATICE

Ambasada României

1146 Budapesta, str. Thököly nr. 72

Tel.: (+36-1) 384-8394

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 535 69 12

Vă rugăm să folosiți acest număr de telefon pentru a comunica situații deosebite (ex: accidente, decese, răni, dispariții de persoane), care reclamă urgență - la acest număr de telefon nu se fac programări și nu se furnizează informații consulare.

Ambasador: Marius Lazurcă

Website: <http://budapesta.mae.ro/>E-mail: budapesta@mae.ro

Consulatul General al României

6720 Seghedin, str. Kelemen nr. 5

Tel./fax: (+36-62) 424-431,

(+36-62) 424-429

Telefon mobil de permanență:

(+36 30) 6777 980

Consul general: Daniel Banu

Website: <http://szeged.mae.ro>E-mail: szeged@mae.ro

Consulatul General al României

5700 Julia, str. Munkácsy nr. 12

Tel.: (+36-66) 465-130

Fax: (+36-66) 465-142

Telefon mobil de permanență:

(+36-30) 635-7181

Consul general:

Florin Trandafir Vasiloni

Website: <http://gyula.mae.ro/>E-mail: gyula@mae.ro

INSTITUȚII CULTURALE

Institutul Cultural al României
la Budapesta

1146 Budapesta, str. Izsó nr. 5

Tel.: (+36-1) 383-2693

Director: Simona Tănăsescu

E-mail: romankulturalis.intezet@upcmail.huWeb: www.icr.ro/budapesta

Institutul Cultural al României
la Budapesta – filiala Seghedin

6720 Seghedin, piața Dugonics nr. 2.

E-mail: szeged@icr.ro

Institutul de Cercetări
al Românilor din Ungaria

5700 Julia, str. Gh. Doja nr. 8

Tel./fax: (+36-66) 463-079

Director: dr. Maria Berényi

E-mail: romanintezet@gmail.comWeb: www.romanintezet.hu

Centrul de Documentare
și Informare al AȚRU

5700 Julia, str. Sáros nr. 17

Director: Mariana Negreu Vetró

E-mail: info@dokkozpontgyula.hu

Consulatul General al României la Gyula
Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca – Centrul Universitar Nord din Baia Mare, Facultatea de Litere
Muzeul Județean de Etnografie și Artă Populară Maramureș
Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad
cu sprijinul:
Autogovernării Românești, Primăriei, Școlii Generale și Grădiniței din Chitighaz

MĂRTISOR CULTURAL ROMÂNESC LA CHITIGHAZ

Cuvânt introductiv: FLORIN TRANDAFIR VASILONI, consulul general al României la Gyula

Cuvântări de salut: Emese Tripon Rakoczine, primar Chitighaz
Erika Borbely, președinte Autogovernarea Românească din Chitighaz

Expunere Mărțișorul – reper identitar și element de patrimoniu cultural imaterial,
asist. dr. Natalia Lazăr

Vernisaj Expoziție etnografică – Muzeul Județean de Etnografie și Artă Populară
Maramureș, conf. dr. Delia Suiogan, dir. Monica Mare

Program artistic: Momente artistice oferite de elevii Școlii din Chitighaz;
Program folcloric – Grupul vocal al Ansamblului folcloric studentesc NORD
Alte surprize

CASA DE CULTURĂ DIN CHITIGHAZ (KÉTEGYHÁZA), PIAȚA CENTRALĂ (FŐ TÉR)

2 MARTIE 2020, ORA 15.00,

**FOAIA
românească**

28 februarie
2020

www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director, redactor-șef: Eva Șimon. Redactor, reporter: Anca Liana Becan. Tehnoredactor: Ioan Nyisztor. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károly R. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Ciongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2020: 3 luni 1560 forinți; 6 luni 3120 forinți; 1 an 6240 forinți. Publicația apare cu sprijin de la Cancelaria Primului Ministru (Budapesta, Ungaria), acordat prin Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria, și de la Ministerul pentru Românii de Pretutindeni (București, România).